

330. Szendrő, Rakaca-patak

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U?, LT, Sza, Kk

A lelőhely a 27-es főút két oldalán, a főút és a Rakaca-patak találkozásánál egy, a Bódva árteréből enyhén kiemelkedő dombon található. Közepes észlelés mellett, a káposztaültetvényen, az úttól keletre kelta és késő császárkori kerámiát, néhány késő középkori töredéket, vassalakot, obszidiánt, valamint egy őrlőkő töredékét, az úttól nyugatra kizárólag vassalakot találtunk.

CZAJLIK ZOLTÁN

331. Szendrő, Várhegy

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk

2000. július 3. és július 28. között folytattuk a Felsővár 1997-ben megkezdett feltárását. Az ásatást a Magyar Nemzeti Múzeum valamint Szendrő Város Önkormányzata finanszírozta.

A DK-i bástya kutatása a helyreállítás megtörténteig szünetel. Rendeztük az 1998-as és 1999-es feltárások területét. Folytattuk a vár K-i oldalán tavaly nyitott kettős szelvény sor feltárását. Zárt leletegyüttesként kiemelendő a 10. szelvényben két szuperpozícióban álló 17. századi személgödör, valamint a 19. szelvény három személgödörre (16–17. század fordulójától a 17. század végéig). Előkerültek a 17. század közepe táján emelt faépületek agyagba rakott kövekből készített kályhaalapozásai, az alapozás környékén elhelyezkedő omladékrétegből pedig a tűzelőberendezésekhez tartozó, részben másodlagosan felhasznált kályhacsempék. A leletek között változatos kályhacsempetöredékek, asztali- és főzőedények, a viselet és a fegyverzet kisebb elemei említhetők.

Az ásatáson részt vett Ferenczi László, Halász Ágoston, Dorota Lakomska, Szelekovszky Márta, Szörényi Gábor, Barbara Witkowska egyetemi hallgatók, Czifrák László rajzoló.

TOMKA GÁBOR

332. Szentés, Belváros

(Csongrád megye) Sza, Á, Kö

A város központjában geotermikus hővezeték fektetésére került sor. Ennek kapcsán megfigyeléseket végeztem 2000. július 24–augusztus 22. között annak érdekében, hogy ne menjenek veszendőbe régészeti jelenségek, leletek.

Értékelhető jelenségekre sehol sem bukkantunk, az árkokat túlnyomórészt legújabb kori feltöltésben, bolygatásokban vezették. Régészeti leleteket is csak két esetben észleltem, de mindkét esetben másodlagos helyzetben. Az Erzsébet tér DK-i részén folyami vagy eolikus, de mindenképpen természetes eredetű hordalékból szürke, korongolt, római kori szarmata kerámiatöredékek, valamint Árpád-kori cserépbogrács töredékei kerültek elő. A Petőfi Sándor utca 6–8. közötti autóbusszbejáróban viszont mintegy 3–4 m hosszan középkori eredetű feltöltést regisztrálhattunk. Planírozásra utaló szürke, ha-

muval kevert humuszos talajban 13–14. századi edénytöredékek, főként tagolt peremű fazekak darabjai mutatkoztak.

A gyűjtött kerámiatöredékeket a szentesi Koszta József Múzeumban helyeztem el.

SZABÓ JÁNOS JÓZSEF

333. Szentés, Berek-hát, Farkas-tanya

(Csongrád megye) A?

2000. augusztus–szeptember folyamán több alkalommal is figyelemmel kísértem a lelőhelyen végzett gázvezeték-fektetési munkálatokat. Ezek során mintegy 50 m hosszan eddig még érintetlen régészeti objektumokat, leleteket is megbolygattak. Az árok D-i oldalában négy 1–1,5 m széles gödör sötétszürke, fekete feltöltéssel (kettő méhkas alakú volt), valamint egy minden bizonnyal Ny-K-i irányítású csontváz lábrésze. A rábontás a kitermelt földtömeg miatt szóba sem jöhetett. Másik két sír csontjai csak a kitermelt földből kerültek elő. Mellékleteket, leleteket nem tudtunk megfigyelni, így csak feltételezhetjük, hogy ezek is a 451-es sz. elkerülő út 1998. évi leletmentő munkálatai során megismert, minden bizonnyal nagy kiterjedésű avar kori temetőhöz tartoztak. Az árok É-i falában egy 2,5 m hosszú sötétszürke beásás mélyedt 1,2 méternyire a sárba, agyagos altalajba.

SZABÓ JÁNOS JÓZSEF

334. Szentés, Kaján, Temető-halom

(Csongrád megye) Á, Kö, Ú

A lelőhelyet 1997-ben a Szentés környékén folyó régészeti topográfiai munkálatok során fedezték fel a JATE BTK Régészeti Tanszékének hallgatói. A Szentestől északra, Kaján határrészben található, környezetéből határozottan kiemelkedő Temető-halmon (más néven Köves-halom) pelyvás soványítású, nagyméretű, Árpád-kori téglákra, faragott mészkőtöredékekre és körülötte több tucat, a rendszeres mezőgazdasági munkák által megbolygatott és elpusztított sírra bukkantak. A lelőhely egy észak-déli irányú homokhát déli végén, annak leginkább kiemelkedő részén, egy háromszögelési pont körül fekszik, Szentés és Nagytőke települések határán. A lelőhelytől nyugatra fekvő szántott táblából egy 1400×800 m kiterjedésű területről nagy mennyiségű, főként Árpád-kori cserépbogrács töredékeket gyűjtöttek. 1998-ban újabb gondosan faragott mészkőtöredékek (bordák, keresztelő medence töredéke) váltak ismertté a Temető-halomról, melyeket a helyi lakosok vittek be a szentesi múzeumba. Mivel a terület továbbra is erősen veszélyeztetett maradt, főként a rendszeres mélyszántások miatt, halaszthatatlanná vált a leletmentő feltárás, melyet a NKÖM támogatott.

A 2000. augusztus 14–szeptember 10. között végzett leletmentő ásatás célja az volt, hogy feltérképezzük a rombolás mértékét és az esetleges további szükséges